

Bredband för alla

Är en bra uppkoppling mest något för yngre som surfar och tittar på film över nätet. Eller finns starka argument även för andra grupper, t.ex. äldre, att satsa på ett pålitligt bredband?

Förutom vardagstjänster behöver många en bra uppkoppling för skolarbetet eller videomöten på jobbet. Och för en del företag i bygden är en bra och säker uppkoppling ett måste.

Ett annat argument för fiberanslutning brukar vara att det höjer värdet på fastigheten, samt gör den lättare att sälja.

Nu kommer också så kallad e-vård, d.v.s. sjukvård och äldreomsorg som bygger på bra uppkoppling. Akademiska sjukhuset har planer på en särskild enhet för e-vård. Och e-hemtjänst är på gång i Uppsala Kommun. Det innebär vård och omsorg som baseras på den uppkoppling som finns i hemmet. En bildtelefon kan inom kort vara hemtjänstalternativet som gör det möjligt att bo kvar hemma längre.

Erfarenheterna är goda av att använda bildtelefoni som komplement till fysiska besök för äldre som måste ha natttillsyn. Används en kamera för tillsyn slipper den äldre få nattsömnen störd av rasslande nycklar. Dessutom sparar kommunerna mycket pengar. Samma utrustning kan också användas för bildsamtal med släktingar, något som annars kan vara svårt t.ex. efter en stroke. Uppsala Kommun siktar på att implementera e-hälsa inom några år. Och införandet av digitala trygghetslarm planeras till hösten 2017.

Trådlösa uppkopplingar är smidiga och snabba, men ändå inte ett fullgott alternativ då de har andra tekniska

Risken är stor att kopparnätet för bl.a. fast telefoni stängs ner när många i grannskapet får fiber.

begränsningar – luften kan nämligen bara transportera en begränsad mängd data. Därför ser många 4G och 5G som komplement till en fast anslutning i hemmet.

Kopparkabeln som idag används till telefon och internet är dock ett dyrt alternativ, fungerar dåligt på många håll och monteras därför ned. Även om du är nöjd idag, är det alltså en mycket osäker lösning. Risken är att avvecklingstakten ökar när en majoritet i grannskapet avslutar sina gamla Telia-abonnemang och övergår till fiber för internet och fast telefon.

I ett reportage i UNT konstaterar Uppsala Stadsnät att bra bredband kommer att vara en ödesfråga för landsbygden. Men vilka får fiber först? Och blir några utan?

– Det är frågor som Uppsala kommun helt lagt i händerna på eldsjälarna som förväntas utföra ett ideellt arbete, konstaterar Lars-Gunnar Karlsson, ordförande i RiS.

TEXT: BJÖRN GULLEFORS FOTO: MARGARETA INNINGER

Ristaren planeras komma i lådan 23/3 2016. Manusstopp nästa nummer 3/3 2016.

Ansv.utg. Lars-Gunnar Karlsson, redaktör Margareta Inninger.

Material, annonser m m mejlas till rasbo.ristaren@gmail.com.

För kontakt med Rasbo i Samverkan – mejla info@rasbo.org

Fiber i sommar

I Stavby fanns tidigt eldsjälar som insåg betydelsen av ett bra bredband. Under 2016 kommer tre fiberföreningars arbete att resultera i internetuppkoppling till ca. 150 hushåll.

Jönninge-Skoby fiberförening var först ut. 2011 startade en arbetsgrupp inom byalaget en studiecirkel för att bl.a. få tips om hur man skulle kunna finansiera ett fiberprojekt. Gruppen sökte och beviljades en s.k. bygdecheck på 25 000 kronor. För pengarna anlätades en konsult.

Först hade man tänkt sig ett större område, sökt kanalisationsstöd och fått det beviljat. Efter hand krympte dock planerna till sträckningen från EWE möbler, genom Jönninge och Skoby till delar av Söderby. Nu kom området att betraktas som tätbebyggt och därmed kommersiellt intressant, vilket gjorde att man miste kanalisationsstödet.

Kontakt togs med fyra olika operatörer. Uppsala stadsnät och Borderlight tackade nej direkt, medan Telia Scanova och Lidén data var intresserade.

– Lidéns förslag var riktigt seriöst, innehöll allt. Så 2012 bestämde vi oss för ett samarbete, berättar Inge Forslund från fiberföreningens styrelse.

Projektet har finansierats med fastighetsägarnas anslutningsavgifter samt av Lidén data. Kostnaden per hushåll ligger på 13 900 kronor, med en rabatt på 2 000 kronor vid 24 månaders bindningstid.

– Lidéns motkrav var att minst 80 hushåll anslöt. Nu blev det 100 av 115 möjliga.

I avtalet ingick också att föreningen hjälpte till med markägaravtalen, grovritade en ledningskarta samt att hushållen stod för grävning på egen tomt.

Under sommaren och fram till att vintervädret kom i december grävde ett företag som anlits av Lidén data ner ca. 1,3 mil rör i markerna.

Man hade hoppats bli uppkopplade 2014. Nu räknar Lidén data med att kunna ”blåsa in” fiber i sommar.

Grävning för fiber i december bakom gamla macken i Jönninge.

VIHM fiberförening som omfattar byarna Vittja, Inninge, Husby och Mjölsta bildades våren 2014.

Ett kanalisationsbidrag på knappt 1,5 miljoner kronor beviljades och eftersom VIHM- området ursprungligen ingick i Skoby-Jönninge-projektet blev Lidén data en naturlig samarbetspartner.

Under hösten 2014 grävdes närmare 1,1 mil rör ner genom byarna.

Anslutningsavgiften är densamma som för Jönninge-Skoby, och även här bekostar abonnenten grävning på egen tomt. 39 hushåll har anslutit sig, fem åretruntboenden och åtta fritidsboenden har avstått.

Föreningen VIHM kommer att leva vidare under sju år, d.v.s fram till 2022, vilket är ett myndighetskrav då kanalisationsstöd erhållits.

Likviditeten har varit en utmaning under projektets gång, eftersom Länsstyrelsen endast betalar ut stöd mot uppvisande av faktura.

– Vi lånade 700 000 kronor till fem procents ränta under fyra-fem månader för att få ihop projektet, berättar föreningens ordförande Magnus Palsander.

Sammantaget har styrelsen bokfört 536 arbetstimmar.

Skulle du kunna tänka dig att engagera dig i något liknande igen?

– Absolut. Det har varit ett väldigt roligt projekt som fått folk i bygden att komma närmare varandra.

Även för VIHM planerar Lidén data ”inblåsning” av fiber under sommaren.

Rundvedens fiberförening som bildades 2012, omfattar ett 25-tal hushåll från Stolpbacken, via Gammelgränome vägskaal vidare in på Lydingevägen och fram till Nygårdens.

– Vi förprojekterade för drygt 100 hushåll, men drog efter hand ner till en mer genomförbar nivå, berättar föreningens ordförande Anders Wallin.

För ett så pass stort bidragsprojekt hade det nämligen krävts en offentlig upphandling av grävarbetet, vilket är en relativt komplicerad process.

Föreningen sökte och beviljades bidrag på 75% av det nedbantade projektets planerade kostnad på 1,8 miljoner kronor. De återstående 25 procenten har man tills vidare täckt med ett lån.

– Det var inte helt lätt att hitta en entreprenör som var villig att åta sig grävjobbet.

Hösten 2014 lades dock rör ner längs den sträcka som föreningen beviljats bidrag för, sammanlagt cirka 8,8 kilometer fram mot tomtgräns. Sista biten vidare till husvägg blir en senare fråga.

– Vi har lagt ner flera parallella rör, vilket möjliggör för flera operatörer att använda kanalisationen, säger Anders Wallin, som tror att uppkoppling kommer att kunna ske under senare halvan av 2016.

Översiktsplan 2016

Uppsalas nya översiktsplan var i höstas på samråd och arbetas nu om för att gå ut på nästa samråd kallad utställning i mitten av april.

Innan utställningen går man igenom allas yttranden från första samråden och bearbetar materialet. Utställningen varar i två månader och då har man återigen möjlighet att komma med idéer och förslag till förbättringar. Efter utställningen kommer förslaget bearbetas ytterligare och förväntas antas innan jul av kommunfullmäktige. Läs mer på www.uppsala.se

En av Sveriges bästa landsbygdskommuner

Uppsala kommun ska bli en av Sveriges bästa landsbygdskommuner. Det är ett inriktningsmål som kommunfullmäktige har beslutat om i kommunens mål och budget, vilket tillsammans med översiktsplanen är kommunens viktigaste styrdokument. För att skapa samsyn och sätta ramarna för vad målet innebär har Stadsbyggnadsförvaltningen fått i uppdrag att ta fram ett landsbygdsprogram. Landsbygdsprogrammet ska antas av kommunfullmäktige under 2016. Man kan följa arbetet med landsbygdsprogrammet via www.uppsala.se/landsbygd eller via landsbygdsutveckling i Uppsala kommun på facebook:

www.facebook.com/landsbygduppsalakommun

Har man frågor eller funderingar kan man kontakta kommunen via landsbygd@upsala.se

TEXT: MIMMI SKARELIUS LILLE

FOTO: MARGARETA INNINGER

Kommunens landsbygdsstrateg Mimmi Skarelius Lille

Grinig gubbe drog folk

Den 25/1 slog Stavby bio publikrekord. Då visades filmen "En man som heter Ove" för nionde gången.

Till vissa föreställningar hade det kommit så mycket folk att besökare tvingats vända i dörren. Över 1000 hade sett filmen, och då återstod ändå flera visningar. Det tidigare publikrekordet på 936 besökare för "Hundraåringen som gick ut genom fönstret och försvann" slås därmed med råge.

RASBO I SAMVERKAN HÅLLER ÅRSSTÄMMA 2016 onsdag 2 mars kl. 18 i matsalen, Gåvsta skola

Årsstämma – verksamhetsredovisning, ekonomi, val av styrelse, Årets Ristare, agenda 2016 m.m.

Vigmunds Äldreboende med Privatenursing - verksamhetschef Magdalena Preveus informerar om företaget och deras vision för boende och livsutveckling med hög vårdinsats.

3 snabba och bra puckar för Rasbobygden – kommunalrådet Maria Gardfjell (mp) ger några korta politiska inspel från vår kommunledning samt leder årsstämman.

Alla kan surfa – Charlotta Folin, Vuxenskolan, berättar om hur alla i Rasbobygden kan höja kunskap och användning av sitt bredband samt göra rätt val.

Bredband till alla - Gustav Ståhl, Uppsala Stadsnät och Christian Östling, byNet, informerar om bredbandsutbyggnaden i Rasbobygden i områden där inte föreningar och byalag tar initiativet. Nuläge - prisläge - abonnemang - genomförande - plats för frågor.

VÄLKOMMEN!

Nominera Årets Ristare
Senast lördagen 20 feb. med
din/er motivering
till: kpu.eneby@gmail.com

Läget – bredband Rasbo

I slutet av 2015 påbörjades bygget av Västra etappen och den 15 januari upphörde alla kampanjpriser. Nu gäller Stadsnätets ordinarie pris på 34.900 kronor för en huvudanslutning. Även de lägre priserna för att ansluta extrahus på samma fastighet samt för extrauttag är ett avslutat kapitel.

Dessutom har Stadsnätets formella skyldighet att acceptera beställningar upphört. I praktiken lär dock eventuella eftersläntrare kunna beställa eftersom det knappast finns hus i Västra etappen som ligger långt från det planerade nätet.

Med den kraftiga kylan i januari och med den en rejäl tjäle, lades grävarbetet tillfälligt på is. Tiden har använts till att skriva de sista markavtalen på sträckan, samt att förbereda bygget av etapp 2 (Södra). Lars-Gunnar Karlsson (RiS) och Dag Zetterling från Rasbokil har åtagit sig att vara lokala kontaktpersoner som jobbar för att markägarfrågorna blir lösta på ett bra sätt. De träffar nu byNet och Stadsnätet löpande för avstämning.

När nätet i Västra etappen driftsatts, planeras ett informationsmöte om de olika lösningar man kan ha i huset; trådlöst, trådbundet, IPTV, IP-telefoni. Det planeras också för en kostnadsfri grundkurs i hur man använder internet.

byNet har tillsatt en ny ansvarig för att bygga projektet, Christian Östling från Storvreta. Han har lokalkännedom vilket är viktigt i den här typen av projekt.

I Södra, Norra och Östra etapperna är det fortsatt öppet för beställningar till kampanjpriset 19.900 kronor. Även övriga kampanjpriser gäller tills vidare. Och Stadsnätet står fast vid sitt åtagande att acceptera alla beställningar som ligger inom etappgränserna.

Både Stadsnätet och byNet kommer att delta på Rasbo i Samverkans årsstämma den 2:a mars och där redogöra för det aktuella läget samt svara på frågor.

BJÖRN GULLEFORS

Gåvstagården rustas

Som alla som passerat förbi kunnat se har Gåvstagården under hösten renoverats utvändigt. Huset har fått nytt tak med nya tegelpannor och fasaden har reparerats och målats. Även alla fönster har rustats och målats om.

Byggnaden har ett kulturhistoriskt värde och därför har alla reparationer gjorts så att ursprungligt utseende bibehållits.

Lägenheterna har varit uthyrda med god beläggning men hyresgästerna är nu uppsagda i väntan på invändig renovering. Planerna från ägarna är nu att renovera invändigt och bygga sex bostadsrättslägenheter. Detta innebär stora investeringar i framför allt kök och badrum. Husets stomme är i gott skick och ägarna ser inga större problem med att kunna genomföra det byggnadsmässigt.

JERKER THORELL

SKRIFT OM BYGDEN

Arbetet fortskrider och nu behöver vi **bilder**. Ni som har trevliga, roliga, vackra bilder från bygden sänd dem till **mandab@telia.com**
Företagare! Vill ni företagare vara med i skriften med företagsnamn, telefonnummer och mailadress så skicka uppgifterna till **britt.sofi@telia.com** eller ring **070-645 11 51**

SPORTLOVSFILMER I STAVBY

Zootropolis: 24 feb. kl. 19
Zootropolis: 25 feb. kl. 15 och kl. 19
Alvin och gänget: 28 feb. kl. 15

ÅRSMÖTE I KULTURFÖRENINGEN I RASBO

Söndag den 20 mars kl. 16.00
i Rasbo församlingsshem.
Sedvanliga årsmötesförhandlingar,
presentation av årets Kulturvecka.
Förtäring.

Välkomna!
Rasbo kulturförening

RASBO HEMBYGDSGILLE

imbjuder till

Musikkafé, söndag 13 mars kl 18.00 i

Rasbo församlingsshem.

Musikalisk underhållning med

Rickard Smyth samt

Ellen och Elsa Lövgren.

Kaffe.

Berättarkväll,

söndag 10 april kl 18.00 i

Rasbo församlingsshem.

"Rasboloppet 1930 -

publikfest för motorfolket".

Bernt Karlsson från Uppsala berättar.

Kaffe.

Hela årsprogrammet finns
på vår hemsida:

www.rasbohembygdsgille.se,

samt på vår facebookgrupp:

Rasbo Hembygdsgille

Hjärtligt välkomna
önskar styrelsen!

RASBOKILS HEMBYGDS- FÖRENING

KALLAR TILL ÅRSMÖTE

Torsdag 31 mars kl 19 i

Hembygdsgården Kölinge

Sedvanliga årsmötesför-

handlingar som i år bl.a.

kommer att innebära ett

förslag om beslut om

fastställande av nya stadgar.

Därefter gott kaffe med tilltugg inför

Roland Agius som berättar om
industristaden Uppsala

Välkomna!